

Ἐκθεση ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΩΡΑΙΤΗ

693.717.8812

www.kmoraiti.gr

20/8/2020

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ**Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος**

ΤΑΣΟΣ ΛΕΙΒΑΔΙΤΗΣ 1950

Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος
δεν θα πάψεις ούτε στιγμή ν' αγωνίζεσαι
για την ειρήνη και για το δίκιο.
Θα βγεις στους δρόμους, θα φωνάξεις
τα χείλη σου θα ματώσουν απ' τις φωνές
Το πρόσωπό σου θα ματώσει απ' τις σφαίρες
μα δε θα κάνεις ούτε βήμα πίσω.
Κάθε κραυγή σου θα 'ναι μια πετριά
στα τζάμια των πολεμοκάπηλων.
Κάθε χειρονομία σου θα 'ναι
για να γκρεμίζει την αδικία.
Δεν πρέπει ούτε στιγμή να υποχωρήσεις,
ούτε στιγμή να ξεχαστείς.
Είναι σκληρές οι μέρες που ζούμε.
Μια στιγμή αν ξεχαστείς,
αύριο οι άνθρωποι θα χάνονται
στη δίνη του πολέμου,
έτσι και σταματήσεις
για μια στιγμή να ονειρευτείς
εκατομμύρια ανθρώπινα όνειρα
θα γίνουν στάχτη απ' τις φωτιές.
Δεν έχεις καιρό, δεν έχεις καιρό για τον εαυτό σου
αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος.
Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος
μπορεί να χρειαστεί και να πεθάνεις
για να ζήσουν οι άλλοι.
Θα πρέπει να μπορείς να θυσιάζεις
ένα οποιοδήποτε πρωινό.
Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος
θα πρέπει να μπορείς να στέκεσαι
μπρος στα ντουφέκια!

ΕΡΓΑΣΙΕΣ:

1. Αξιοποιώντας τουλάχιστον τρεις κειμενικούς δείκτες του ποιήματος, να αναλύσετε τη βασική ιδέα που αναπτύσσεται στο ποίημα σε 150 – 200 λέξεις.
2. Γιατί ο ποιητής επιλέγει να χρησιμοποιήσει το β' ρηματικό πρόσωπο;
3. «Αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος»: τι επιτυγχάνει ο ποιητής με την επανάληψη της φράσης;
4. Το ποίημα ανήκει στη μοντέρνα ή στην παραδοσιακή ποίηση; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορές από το ποίημα.
5. Να βρείτε τρία διαφορετικά εκφραστικά μέσα και να αναλύσετε το αποτέλεσμα που επιτυγχάνεται από τη χρήση τους.

Τάκης Σινόπουλος: Ο καιόμενος

Το φαινόμενο της αυτοπυρπόλησης αποτέλεσε στην εποχή μας την έσχατη μορφή προσωπικής διαμαρτυρίας των διαφόρων απελπισμένων ιδεολόγων. Το ποίημα ανήκει στη συλλογή Μεταίχμιο Β' (1957).

Κοιτάχτε! μπήκε στη φωτιά! είπε ένας απ' το πλήθος.
Γυρίσαμε τα μάτια γρήγορα. Ήταν
στ' αλήθεια αυτός που απόστρεψε το πρόσωπο, όταν του
μιλήσαμε. Και τώρα καίγεται. Μα δε φωνάζει βοήθεια.
Διστάζω. Λέω να πάω εκεί. Να τον αγγίξω με το χέρι μου.
Είμαι από τη φύση μου φτιαγμένος να παραξενεύομαι.
Ποιος είναι τούτος που αναλίσκεται περήφανος;
Το σώμα του το ανθρώπινο δεν τον πονά;
Η χώρα εδώ είναι σκοτεινή. Και δύσκολη. Φοβάμαι.
Ξένη φωτιά μην την ανακατεύεις, μου είπαν.
Όμως εκείνος καίγονταν μονάχος. Καταμόναχος.
Κι όσο αφανίζονταν τόσο άστραφτε το πρόσωπο.
Γινόταν ήλιος.
Στην εποχή μας όπως και σε περασμένες εποχές
άλλοι είναι μέσα στη φωτιά κι άλλοι χειροκροτούνε.
Ο ποιητής μοιράζεται στα δυο.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ:

1. Αξιοποιώντας τουλάχιστον τρεις κειμενικούς δείκτες του ποιήματος, να αναλύσετε τη βασική ιδέα που αναπτύσσεται στο ποίημα σε 150 – 200 λέξεις.
2. Ο ποιητής χρησιμοποιεί στο ποίημα τον μακροπερίοδο ή τον βραχυπερίοδο λόγο; Ποιο είναι το αποτέλεσμα της επιλογής του;
3. «Ο ποιητής μοιράζεται στα δυο.» : να αναπτύξετε το νόημα του στίχου.
4. Να βρείτε και να αναλύσετε μία εικόνα που υπάρχει στο ποίημα.
5. Ποια είναι η σχέση του τίτλου με το περιεχόμενο του ποιήματος;

«Στην κοιλάδα με τους ροδώνες» Νίκος Εγγονόπουλος

«Αλήθεια - των αδυνάτων αδύνατο -
ποτές δεν εκατάφερα να καταλάβω
αυτά τα όντα που δεν βλέπουνε
το τερατώδες κοινό γνώρισμα τ' ανθρώπου
- το εφήμερο της παράλογης ζωής του-
κι ανακαλύπτουνε διαφορές
-γιομάτοι μίσος- διαφορές
σε χρώμα δέρματος, φυλή, θρησκεία»

ΕΡΓΑΣΙΕΣ:

1. Αξιοποιώντας τουλάχιστον τρεις κειμενικούς δείκτες του ποιήματος, να αναλύσετε τη βασική ιδέα που αναπτύσσεται στο ποίημα σε 150 – 200 λέξεις.
2. Να σχολιάσετε τα σημεία στίξης που υπάρχουν στο ποίημα.
3. Γιατί ο ποιητής στον 2^ο στίχο επιλέγει να χρησιμοποιήσει το α' ενικό ρηματικό πρόσωπο;

